

‘Ik sta vrijer op de kansel’

‘Gert-Jan Anker is sinds 3,5 jaar predikant in de Hervormde gemeente van Ooltgensplaat, zijn eerste gemeente, daarvoor was hij tien jaar pastoraal werker. ‘Contact met collega’s’ was een belangrijk motief om zich aan te melden voor de ‘tafel’ van Areopagus, en dan vooral vanwege het gesprek over prediking. ‘Het maken van een preek is een solitair proces. Hoe vergaat het collega’s? Wat beleven zij tijdens het voorbereiden en houden van een preek.

Ik ben lid van een GB-preekkring in (Zeeland en onderrand Zuid Holland - onder leiding van ds. A.W. van der Plas), waarbij we preken van elkaar beluisteren en van feedback voorzien. Daarbij gaat het meer om de technische en theologische kanten van de preek. Waarom maak je hier deze keuze? Hoe heb je je exegetische vertaald naar de preek? Etc. Ook goed en leerzaam, maar in het gesprek aan tafel bij Areopagus, onder leiding van Paul Visser, ben je als predikant zelf meer in het geding. Wat doet de tekst met jou? Hoe speelt je persoonlijkheid, je autobiografie, je opleiding en ervaring, mee in de verkondiging? Ik ben bijvoorbeeld meer een ‘doener’ dan een denker; zo bleek ook tijdens de persoonlijkheidstest aan het begin van de ronde. Het is goed je daar bewust van te zijn, waardoor zijn er bepaalde bijbelgedeelten en bijbelse figuren die me makkelijker ‘raken’ dan andere. Als je je dat voldoende realiseert, besef je ook bij welke gedeelten je meer moeite moet doen – om niet in eenzijdigheden te vervallen. Ook bij catechese is zulke zelfkennis belangrijk; je hebt vmbo’ers voor je, maar ook vwo’ers.

Sinds ik voorgebetrapte ik mezelf er op dat ik de Bijbel nogal eens ‘functioneel’ lees: bevat dit gedeelte munitie voor een nieuwe preek? Voor welke doelgroep zou dit bijbelgedeelte geschikt zijn? Welke aspecten zijn hieruit te distilleren voor jongeren? Enzovoorts. Door de kring heb ik een andere leeshouding leren beoefenen: waar raakt het mij? En waarom?

Voorheen greep ik bij de preekvoorbereiding al in een vroeg stadium naar commentaren. Nu stel ik dat uit; eerst luisteren en zelf het gesprek aangaan met de tekst. Wat spreekt me aan? Waar word ik blij van? Of bezorgt de passage me kromme tenen?

Het voorbereiden en houden van preken is door de gesprekken een bewuster proces geworden. Doordat het Woord meer door me heen is gegaan, sta ik ook vrijer op de kansel. Niet dat ik slechts met zes kernwoorden op een A4tje de kansel op ga. Ik schrijf de preken nog steeds geheel uit, maar dankzij de diepere doorleving kan ik wel wat losser van papier voordragen. Dat ervaar ik als een verrijking.’

G.J. Anker